

Home>Trainings, judicial networks and agencies>Training of justice professionals>EU judicial training policy

Politika EÚ v oblasti odbornej justičnej prípravy

Odborná príprava justičných pracovníkov v oblasti práva EÚ je základným nástrojom na zabezpečenie správneho a účinného uplatňovania práva EÚ, posilnenie vzájomnej dôvery medzi justičnými pracovníkmi v oblasti cezhraničných konaní a podporu uplatňovania hodnôt a zásad EÚ, napríklad zásady právneho štátu. Jej cieľom je umožniť všetkým justičným pracovníkom (sudcom, prokurátorom, súdnym úradníkmi, právnikmi, notármi, súdnymi exekútormi, probačným úradníkmi, väzenskému personálu atď.) vnímať úlohu práva EÚ vo svojej každodennej praxi, dosiahnuť jeho úplné uplatňovanie a zabezpečiť dodržiavanie práv a povinností vyplývajúcich z práva EÚ vo vnútroštátnych a cezhraničných súdnych konaniach.

Európska odborná justičná príprava je dôležitá pre všetkých odborníkov v oblasti práva, ako sú napríklad zamestnanci súdu, právnici, advokáti, súdni úradníci, notári a mediátori, a predovšetkým sudcovia a prokurátori.

Lisabonskou zmluvou získala Európska únia právomoci na podporu justičnej spolupráce v občianskych a trestných veciach prostredníctvom „odbornej prípravy sudcov a justičných pracovníkov“. Odvtedy sa vďaka odbornej justičnej príprave v oblasti práva EÚ zlepšilo správne a jednotné uplatňovanie práva EÚ a vybudovala sa vzájomná dôvera pri cezhraničných súdnych konaniach, čo prispelo k rozvoju priestoru spravodlivosti EÚ.

V roku 2011 Európska komisia uverejnila **oznámenie „Budovanie dôvery v spravodlivosť v celej EÚ – Nový rozmer európskej odbornej justičnej prípravy“, ktoré uplynulo v roku 2020**. Účelom tohto oznámenia bolo dať európskej odbornej justičnej príprave nový rozmer a do roku 2020 poskytnúť odbornú prípravu polovici (800 000) justičných pracovníkov v EÚ. Vďaka silnému spoločnému záväzku Komisie, členských štátov, poskytovateľov odbornej prípravy na vnútroštátnej úrovni a úrovni EÚ, ako aj jednotlivých justičných pracovníkov sa tento cieľ podarilo dosiahnuť už v roku 2017, čiže dva roky pred plánovaným termínom.

V roku 2019 Komisia prijala **hodnotenie stratégie európskej odbornej justičnej prípravy na roky 2011 – 2020**. Hodnotenie ukázalo, že táto stratégia pomohla zvýšiť počet aktivít odbornej prípravy, ale takisto spropagovala nové druhy aktivít, ako sú výmenné programy. Pomohla zlepšiť odbornú prípravu v oblasti práva EÚ pre viacero kategórií justičných pracovníkov, najmä pre sudcov a prokurátorov. Takisto sa vďaka nej vybudovali kapacity sietí, ako je Európska sieť odbornej justičnej prípravy (EJTN), a posilnili sa siete na úrovni EÚ a postavenie poskytovateľov odbornej prípravy.

Z výročnej štatistickej správy o európskej odbornej justičnej príprave za rok 2020 vyplýva, že v roku 2019 sa počet vyškolených justičných pracovníkov udržal na výnimočne vysokej úrovni s viac ako 182 000 justičnými pracovníkmi, ktorým sa poskytla odborná príprava v oblasti práva EÚ. Stále však pretrvávajú rozdiely v miere účasti na odbornej príprave v členských štátoch a v rôznych justičných profesiách.

V nadväznosti na získané poznatky a nový vývoj, ktorý nastal od prijatia stratégie európskej odbornej justičnej prípravy na roky 2011 – 2020, Európska komisia predložila komplexný balík odbornej justičnej prípravy s cieľom podporiť ešte viac justičných systémov a justičných pracovníkov, aby boli pripravení na výzvy 21. storočia a neustály vývoj práva EÚ:

nová **stratégia európskej odbornej justičnej prípravy na roky 2021 – 2024**,

deviata výročná správa o európskej odbornej justičnej príprave za rok 2020 Generálneho riaditeľstva pre spravodlivosť a spotrebiteľov, a spustenie **Európskej platformy odbornej prípravy (ETP)** na Európskom portáli elektronickej justície.

V tejto novej stratégii v jadre balíka odbornej prípravy sa stanovujú nové ambiciózne ciele odbornej prípravy a nové priority:

V tejto novej stratégii sa stanovujú nové operačné ciele prispôbené potrebám rôznych justičných profesií.

Sústreďuje sa na širšiu cieľovú skupinu a širšiu geografickú pôsobnosť, aby sa riešili nové výzvy v súlade s potrebami justičných pracovníkov.

Odborná justičná príprava by mala ešte viac podporovať spoločnú kultúru právneho štátu, presadzovať základné práva, skvalitniť digitalizáciu súdnictva, ísť nad rámec právnického vzdelávania a podporovať rozvoj odborných zručností, pričom by mala zabezpečiť, aby sa v reakcii na nové potreby odbornej prípravy rýchlo sprístupňovali nové ponuky odbornej prípravy.

Prioritou je odborná príprava sudcov a prokurátorov, týka sa však všetkých justičných pracovníkov: súdnych úradníkov, právnikov, notárov, súdnych exekútov, mediátorov, súdnych tlmočníkov a prekladateľov, súdnych znalcov a v určitých situáciách väzenský personál a probačných úradníkov.

Predovšetkým odborná príprava súdnych úradníkov a právnikov zaostáva a mala by sa jej venovať pozornosť. Väzenský personál a probační úradníci sú novou cieľovou skupinou, ktorá v predchádzajúcej stratégii nebola nepokrytá.

Táto stratégia sa sústreďuje na justičných pracovníkov EÚ, podporuje však aj vyhliadky západného Balkánu na členstvo v EÚ a neeurópske krajiny, predovšetkým tie v Afrike a Latinskej Amerike, pri posilňovaní demokracie, ľudských práv a právneho štátu.

Európska komisia podporí vysokokvalitné cezhraničné projekty odbornej prípravy v oblasti práva EÚ pomocou rôznych dostupných fondov EÚ, napríklad budúce programy týkajúce sa spravodlivosti a občianstva, rovnosti, práv a hodnôt.

Dosiahnutie týchto nových cieľov je **spoločnou zodpovednosťou všetkých zainteresovaných strán**. Členské štáty, súdne rady, **vnútroštátne** a **európske orgány** odbornej justičnej prípravy a justiční pracovníci na vnútroštátnej a európskej úrovni sa musia **zaviazať**, že budú integrovať právo EÚ a jeho vykonávanie do odbornej prípravy na celoštátnej a miestnej úrovni, zvyšovať počet aktivít odbornej prípravy v oblasti práva EÚ a počet ich účastníkov.

Prijímanie opatrení

Komisia dodrží svoj pevný záväzok v oblasti odbornej justičnej prípravy s cieľom naďalej zabezpečovať dosahovanie úspechov a riešiť nové výzvy v súlade s potrebami justičných pracovníkov. Európska odborná justičná príprava je súhrnnou témou a nástrojom, ktorý zabezpečuje vhodné zavádzanie nástrojov justičnej politiky EÚ. Mala by sa zohľadňovať vo väčšine iniciatív v oblasti cezhraničnej spolupráce EÚ, ako aj v spojení s iniciatívami v oblasti právneho štátu. Informácie o **finančnej podpore EÚ** týkajúcej sa projektov európskej odbornej justičnej prípravy je možné nájsť na webových sídlach

Generálneho riaditeľstva pre spravodlivosť a spotrebiteľov, **Generálneho riaditeľstva pre hospodársku súťaž**,

Generálneho riaditeľstva pre migráciu a vnútorné záležitosti a **Európskeho úradu pre boj proti podvodom (OLAF)**.

Ako doplnok k novej stratégii Komisia spustila **Európsku platformu odbornej prípravy (ETP)**. ETP je vyhľadávací nástroj, ktorý umožňuje justičným pracovníkom nájsť kurzy odbornej prípravy v oblasti práva EÚ organizované v EÚ a školiace materiály na svoju odbornú prípravu. Justiční pracovníci v ňom budú schopní vyhľadávať kurzy odbornej prípravy v oblasti práva EÚ a mať aktuálne informácie o aktivitách odbornej prípravy v iných jazykoch. ETP sa v prvej testovacej fáze spúšťa v roku 2021 s účasťou štyroch uznávaných poskytovateľov odbornej justičnej prípravy na úrovni EÚ:

Európska sieť odbornej justičnej prípravy (EJTN), **Akadémia európskeho práva (ERA)**, **Európsky inštitút verejnej správy (EIPA)** a **Európsky univerzitný inštitút (EUI)**. Komisia prispieva k platforme školiacimi materiálmi alebo príručkami, ktoré sú aktuálne a pripravené na použitie a ktoré vznikajú najmä vďaka finančnej podpore EÚ.

Posúdenie súčasnej situácie

Komisia uverejňuje v angličtine výročnú správu o účasti právnikov na odbornej príprave v oblasti práva EÚ v Európskej únii:

správa za rok 2023 (5234 Kb)
správa za rok 2022 (2646 Kb)
správa za rok 2021 (3912 Kb)
správa za rok 2020 (3272 Kb)
správa za rok 2019 (2692 Kb)
správa za rok 2018 (2588 Kb)
správa za rok 2017 (3019 Kb)
správa za rok 2016 (1515 Kb)
správa za rok 2015 (1742 Kb)
správa za rok 2014 (1927 Kb)
správa za rok 2012 (2265 Kb) uverejnená v roku 2013,
správa za rok 2011 (512 Kb) uverejnená v roku 2012.

Od roku 2013 Komisia podporuje AIAKOS, **dvojtýždňový výmenný program pre nových sudcov a prokurátorov, ktorý riadi Európska sieť odbornej justičnej prípravy (EJTN)**. Komisia vypracovala doplnkové opatrenia prostredníctvom propagácie podpornej úlohy **Európskeho portálu elektronickej justície a prípravy praktických usmernení**, napríklad v súvislosti s metodikou odbornej prípravy a procesmi hodnotenia.

V rokoch 2013 – 2014 Komisia uskutočnila **pilotný projekt európskej odbornej justičnej prípravy**, ktorý navrhol Európsky parlament, s cieľom zistiť, aké sú najlepšie postupy odbornej prípravy právnikov v oblasti práva EÚ. Výsledky sú uverejnené v týchto správach:

Štúdia o najlepších postupoch odbornej prípravy sudcov a prokurátorov, ktorej vypracovaním bola poverená Európska sieť odbornej justičnej prípravy (EJTN):

Správa je dostupná v **angličtine** (1619 Kb) . Zhrnutie je dostupné v **angličtine** (593 Kb) a vo **francúzštine** (589 Kb) .

Informačné prehľady osvedčených postupov odbornej prípravy sú dostupné v sekcii portálu „**osvedčené postupy**“. Školiteľom a poskytovateľom odbornej prípravy pre všetky právnické profesie pomôžu zlepšiť ich postupy, a to napríklad v oblasti posúdenia potrieb odbornej prípravy, metodiky či hodnotenia odbornej prípravy.

Štúdia o stave odbornej prípravy právnikov v oblasti práva EÚ, ktorej vypracovaním bola poverená Rada advokátskych komôr a združení právnikov Európy (CCBE) a Európske centrum pre sudcov a právnikov Európskeho inštitútu verejnej správy (EIPA):

Správa je dostupná v **interaktívnom časopise** (2857 Kb) a vo **formáte PDF** (1807 Kb) v angličtine. Zhrnutie je dostupné v **angličtine** (1064 Kb) a vo **francúzštine** (1378 Kb) .

Informačné prehľady systémov odbornej prípravy právnikov vo všetkých členských štátoch EÚ sa nachádzajú v sekcii portálu venovanej odbornej príprave právnikov na vnútroštátnej úrovni. Môžu pomôcť vnútroštátnym združeniam advokátov a orgánom právnikov pri posúdení úrovne vzdelania každého žiadateľa – právnika, ktorý chce využiť svoje právo na slobodu usadiť sa v EÚ.

Niektoré prílohy k správe sú dostupné v angličtine, napríklad:

príloha B – výsledky konzultácií (2140 Kb)

príloha H: dotazník 1 o systémoch odbornej prípravy (164 Kb) s **vysvetlivkami** (163 Kb) .

dotazník 2 o poskytovateľoch odbornej prípravy (286 Kb) s **vysvetlivkami** (234 Kb) .

dotazník 3 o osvedčených postupoch odbornej prípravy (190 Kb) s **vysvetlivkami** (62 Kb) .

Webové sídlo projektu je dostupné tu.

Štúdia o stave odbornej prípravy súdnych úradníkov v oblasti práva EÚ a podpore spolupráce medzi poskytovateľmi odbornej prípravy pre súdnych úradníkov na úrovni EÚ, ktorej vypracovaním bolo poverené konzorcium Európskeho centra pre sudcov a právnikov EIPA, Justice Coopération Internationale (JCI, Francúzsko), Centro de Estudios Juridicos (Španielsko), Krajowa Szkoła Sądownictwa i Prokuratury (Poľsko) a saské Staatsministerium der Justiz und für Europa (Nemecko):

Štúdia je dostupná v **angličtine** (1379 Kb) . Zhrnutie je dostupné v **angličtine** (909 Kb) a vo **francúzštine** (893 Kb) .

Štúdie na zlepšenie odbornej prípravy súdnych úradníkov sú takisto dostupné v **angličtine** (938 Kb) a vo **francúzštine** (950 Kb) .

Zhrnutie hlavných úloh a funkcií súdnych úradníkov v EÚ sa nachádza v **tejto tabuľke** (383 Kb) . Podrobný opis úloh súdnych úradníkov v každom členskom štáte bude čoskoro uverejnený na stránkach portálu venovaných jednotlivým členským štátom.

Opis systémov odbornej prípravy súdnych úradníkov v členských štátoch bude uverejnený v sekcii portálu „**Odborná príprava právnikov na vnútroštátnej úrovni**“.

Projekt na podporu spolupráce medzi zainteresovanými stranami v oblasti justície, ktorých sa týka európska odborná justičná príprava, ktorého realizáciou bola poverená Európska sieť odbornej justičnej prípravy (EJTN):

Správa je dostupná v **angličtine** (1499 Kb) . Zhrnutie je dostupné v **angličtine** (631 Kb) a vo **francúzštine** (630 Kb) .

Informačné prehľady o úlohe justičných sietí na úrovni EÚ pri odbornej príprave sú dostupné v sekcii portálu „**Európske siete a štruktúry odbornej prípravy**“.

Súvislosti

V roku 2006 Európska komisia predložila Európskemu parlamentu a Rade **oznámenie** o justičnom vzdelávaní v Európskej únii.

V roku 2008 bolo prijaté **uznesenie** Rady a zástupcov vlád členských štátov, ktorí sa zišli v rámci Rady, o odbornej príprave sudcov, prokurátorov a justičných pracovníkov v Európskej únii.

V roku 2009 Európsky parlament uverejnil **štúdiu o posilňovaní odbornej justičnej prípravy v Európskej únii** (553 Kb) vo francúzštine.

V decembri 2009 nadobudla platnosť Lisabonská zmluva, ktorá poskytuje právny rámec pre činnosti v oblasti európskej odbornej justičnej prípravy. V článkoch 81 a 82 sa „podpora vzdelávania sudcov a justičných pracovníkov“ uvádza medzi opatreniami nevyhnutnými na posilnenie justičnej spolupráce v občianskych, obchodných a trestných veciach.

V decembri 2009 Rada prijala **Štokholmský program**, ktorý je zameraný na otázky európskej odbornej justičnej prípravy pre všetky právnické profesie.

V **akčnom pláne** na implementáciu Štokholmského programu a v **správe** o občianstve EÚ za rok 2010 Komisia označila európsku odbornú justičnú prípravu za prioritu. Aj Európsky parlament neustále zdôrazňuje, že náležitá odborná justičná príprava výrazne prispieva k zlepšeniu fungovania vnútorného trhu a umožňuje občanom ľahšie uplatniť svoje **práva**.

Komisia koncom roka 2010 otvorila konzultácie so zainteresovanými stranami vrátane členských štátov, členov Justičného fóra a **európskych sietí a štruktúr odbornej prípravy** a ich členov. Zhrnutie zistení konzultácií sa nachádza tu (192 Kb) .

Európska komisia 13. septembra 2011 schválila oznámenie „

Budovanie dôvery v spravodlivosť v celej EÚ – Nový rozmer európskej odbornej justičnej prípravy“.

Vo svojich záveroch o európskej odbornej justičnej príprave z 27. a 28. októbra 2011 (**dostupné v angličtine**) Rada pre spravodlivosť a vnútorné veci podporila každoročnú výmenu informácií s Komisiou o dostupnej odbornej príprave v oblasti práva EÚ a počte vyškolených právnikov a požiadala Komisiu, aby zvažila predkladanie výročných správ o európskej odbornej justičnej príprave.

V roku 2012 Európsky parlament navrhol pilotný projekt európskej odbornej justičnej prípravy s cieľom prispieť k:

určeniu najlepších postupov odbornej prípravy sudcov, prokurátorov a justičných pracovníkov v oblasti vnútroštátnych právnych systémov a tradícií, ako aj v oblasti práva Únie,

určeniu najúčinnnejších spôsobov poskytovania odbornej prípravy v oblasti práva EÚ a vnútroštátnych právnych systémov pre sudcov, prokurátorov a justičných pracovníkov na miestnej úrovni a spôsobov presadzovania dialógu a koordinácie medzi sudcami a prokurátormi v EÚ, podpore poskytovateľov odbornej justičnej prípravy EÚ pri výmene nápadov týkajúcich sa najlepších postupov a ich šírení v celej EÚ, a zlepšeniu spolupráce medzi Európskou sieťou odbornej justičnej prípravy a vnútroštátnymi inštitúciami pre odbornú justičnú prípravu. Táto spolupráca zahŕňa poskytovateľov odbornej prípravy, ako je Akadémia európskeho práva, a odborné organizácie na európskej úrovni, ako je Európska sieť súdnych rád, Sieť predsedov najvyšších súdov, Združenie štátnych rád a najvyšších správnych súdov a Sieť generálnych prokurátorov najvyšších súdov v EÚ.

V novembri 2013 podpredsedníčka Redingová na seminári Európskeho parlamentu vystúpila s prejavom v angličtine s názvom

„**Právna odborná príprava: základný nástroj európskej justičnej excelentnosti**“.

V júni 2016 Európska sieť odbornej justičnej prípravy (EJTN) prijala deväť zásad odbornej justičnej prípravy ako základy riadenia potrieb odbornej prípravy pre súdnictvo a zároveň ako rámec pre poskytovateľov odbornej prípravy na účely plánovania a vykonávania odbornej prípravy sudcov a prokurátorov. V zásadách sa riešia otázky, ako je právo na odbornú justičnú prípravu počas pracovného času, zodpovednosť za poskytnutie potrebných zdrojov, povinná úvodná odborná príprava na začiatku kariéry, používanie moderných metód odbornej prípravy a zaradenie technik a iných ako právnych otázok medzi témy odbornej prípravy. Znenie zásad a súvisiace informácie sa nachádzajú tu v **angličtine** a vo **francúzštine**.

V roku 2019 Komisia prijala **hodnotenie stratégie európskej odbornej justičnej prípravy na roky 2011 – 2020**. Z hodnotenia a výročných správ, ktoré GR JUST vydalo v roku 2019, so štatistikami a s údajmi o účasti justičných pracovníkov na odbornej príprave v oblasti práva EÚ vyplýva, že ciele sa celkovo dosiahli efektívnym spôsobom. Z hodnotenia vyplýva že:

Hlavný cieľ oznámenia z roku 2011, a to účasť polovice (800 000) všetkých justičných pracovníkov EÚ na odbornej príprave v oblasti práva EÚ medzi rokmi 2011 a 2020, sa podarilo dosiahnuť už v roku 2017, teda dva roky pred plánovaným termínom.

V priebehu rokov takmer všetky ciele kategórie justičných pracovníkov dosiahli každoročný cieľ 5 % vyškolených pracovníkov v každom povolaní.

Vďaka stratégii sa zvýšil počet aktivít odbornej prípravy a zároveň sa spropagovali nové druhy aktivít, napríklad výmenné programy.

Prekonal sa cieľ 1 200 justičných výmen a priebežne sa zvyšoval počet aktivít odbornej prípravy.

Úspech programu AIAKOS predstavuje výrazný pokrok smerom k dosiahnutiu toho, aby sa všetci novovymenovaní sudcovia a prokurátori zúčastnili na výmene, ktorú organizujú vnútroštátne inštitúcie pre odbornú justičnú prípravu.

Táto stratégia viedla takmer k zdvojnásobeniu celkových finančných prostriedkov sprístupnených na odbornú prípravu justičných pracovníkov prostredníctvom programov EÚ.

Takisto sa vďaka nej vybudovali kapacity sietí, ako je Európska sieť odbornej justičnej prípravy (EJTN), a posilnili sa siete na úrovni EÚ a postavenie poskytovateľov odbornej prípravy, napríklad Akadémie európskeho práva (ERA) a Európskeho inštitútu verejnej správy (EIPA – Luxembursko).

Súvisiace štúdie

Posilnenie justičnej spolupráce v Európskej únii (1694 Kb) , 2009, vo francúzštine

Odborná justičná príprava v členských štátoch EÚ, 2011, v angličtine

Seminár Európskeho parlamentu na tému „Odborná príprava právnikov: vyučovanie práva EÚ a odborných zručností sudcov“:

Časť I – Vzdelávanie v oblasti práva EÚ a prístup k nemu: niektoré najlepšie postupy a **Časť II – Zlepšenie vzájomnej dôvery** (v angličtine), 2013

Posledná aktualizácia: 19/02/2024

Tieto stránky spravuje Európska komisia. Informácie na tejto stránke nemusia nevyhnutne vyjadrovať oficiálne stanovisko Európskej komisie. Komisia nenesie žiadnu zodpovednosť ani inak neručí za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Pokiaľ ide o pravidlá v oblasti autorských práv pre webové stránky EÚ, pozri právne upozornenie.